

עוֹלָה

טעם הקרבן

כליל

קדימה

מין הבהמה

זריקת הדם

כפרה על עשה ולאן
הניתק לעשה, תורת כהנים
ויקרא סי' ל"א

כפרה על הרהורי הלב,
ויקרא רבה ז.ג.

דורון - זבחים ז' ע"ב.

לדבק לה'

ביטול לה'

בעולה יש שני כלים, מלד אחד הוא בא בנדבה, מאידך כולה כליל,
ולכן ע"כ שיש בו מזיד, אבל מ"מ לא על עבירות חמורות.
מהר"ל גור אריה - ד"ה ונראה לו

בעולה מצאנו שהוא כולה כליל בהיות החטא של העולה חטא פנימי.
רמב"ן - ויקרא א.7.

בחורה לא נכתבה על עולה "ונפש כי חטאה", ולכן ע"כ שהוא דורון
רמב"ן - ויקרא א.7.

יסוד קרבן העולה מבוססת על מסירות נפש של יצחק, ועינינו דבקות בה'.
משך חכמה - ויקרא א.יא.

האדם הוא מלך על כל החיות, ולכן הוא עלול ח"ו להגיע לידי גאווה ח"ו ולכן
הוא מביא קרבן וסומך עליו ובזה הוא מראה שיש בידו הכוח לשלוט על
הבהמה, ומ"מ שורף כוח זה לה' - מהר"ל - הגש"פ דרוש לשבת הגדול.

❖ כי בא על מזיד - מהר"ל, (גור אריה ד"ה ונראה לו)
❖ כי בא על חטא פנימי - רמב"ן.
❖ המחשבה הוא החלק הרוחני של האדם, לכן נדרש תיקון בשריפת כל גוף הקרבן והפיכתו לרוח
של"ה - ויקרא.

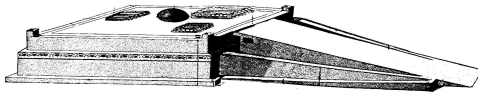
עולה הוי כעין דורון, ולכן קודם מרצים בחטאתה, ואח"כ נותנים את המתנה.
זבחים - ז' ע"ב.

בע"ז מחשבה רעה הקב"ה מארפה למעשה. - מהר"ל - גור אריה במדבר,
לחטאת

❖ העולה באה על עבירות הנעשות במזיד, לכך מביאים זכר לומר שנעשה
בכוח גדול כמו זכר - אלשיך הק' ויקרא, א.ג.
❖ תכלית העולה לחצר את הרוחניות של האדם אל ה', והרוחניות נמשלה
לזכר - אברבנאל - הקדמה לפרשת ויקרא.

עולה מכפרת על מלכות עשה, והיא מעוררת את כוח המעשה, ולכן הכהן
עומד וזורק למחציתו התחתון, לומר לחוטא אתה עדיין רחוק - רש"י הי"ש.

למטה מחוט
הסיקרא

חֲטָאת

השוגג חוטא בקלות דעת, כי חובת האדם לזדוק ולפספס מעשיו שלא יבוא בהם שום מכשול ועון.
 רש"ר הירש - ויקרא 7.3.
 מאז זה שאדם נכשל בשגגה בחטא שיש בה איסור כרת אינו מגיע פתאום, על כרחך שאדם זה כבר עבר כמה וכמה עבירות עד שהגיע למאז זה.
 עמק דבר - ויקרא 7.3.

מי ששגג ועבר עבירה בשוגג אבל אעס אינו חייב חטאת רמב"ם שגגות הו.

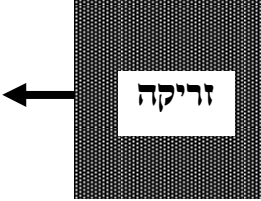

כשהאדם חוטא בשגגה לא פגם לגמרי בנפש האלוהי שבו, ולכן ע"י קרבן הוא יכול לתקן את המעוות, אבל אם חטא במזיד, פגם מאוד, ואינו מועיל לתקן ע"י קרבן.
 אור החיים - ויקרא 7.3.

במזיד אינו מביא חטאת

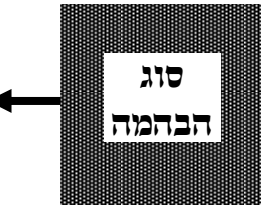
העוון שעליה התחייב קרבן חטאת חמורה מאוד (היות והוא מחויבי כריחות) לכן כדי לתקן עוון זה מחויב אדם זהה לדעת מדויק איזה עוון עבר ובאיזה מאז, לכן צריך לעמוד למעלה ולזדוק במה קלקל.
 רש"ר הירש - ויקרא א.ז.

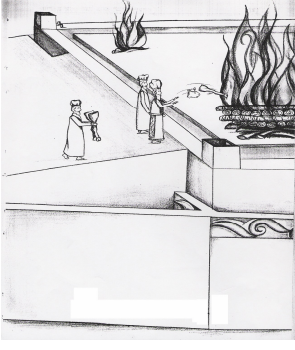
למעלה מחוט הסיקרא

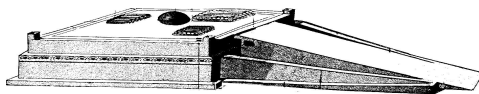
חטאת באה על עבירה שנעשתה בשגגה, לכן מביאים נקבה לומר שיש בעבירה זו תשיקות כוח כנקבה
 אלשיך הק' - ויקרא א.ג.

נקבה

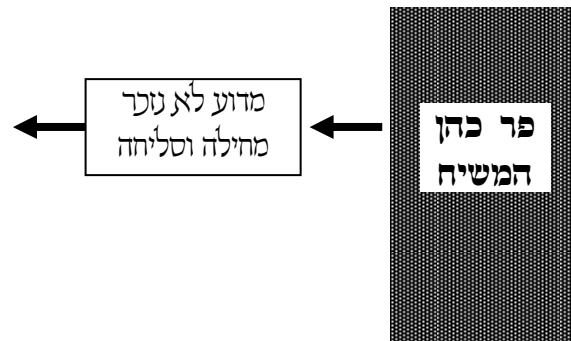

הקטרת אברים נעשים ע"י שהכהן עומד ע"ג הכבש וזורק ממנו אל המערכה.
 בזבחים דף ס"ב ע"ב נחלקו רבי יוסי ורב פפא בטעמא דהאי מילתא. ר"י ס"ל משום דכתיב: וְעָשִׂיתָ עֲלֵתֶיךָ הַבֶּשֶׂר וְהָדָם, מֵהַ דָּם בִּזְרִיקָה אֵף בֶּשֶׂר בִּזְרִיקָה. ורב פפא ס"ל דהוי היקש שכמו דם (רוב דם) כשזורק יש אויר קרקע בין הזורק לבין המזבחה, גם בזריקת הבשר צריך אויר, ולכך עמד ע"ג הכבש, והיה אויר בין הכבש למזבחה.

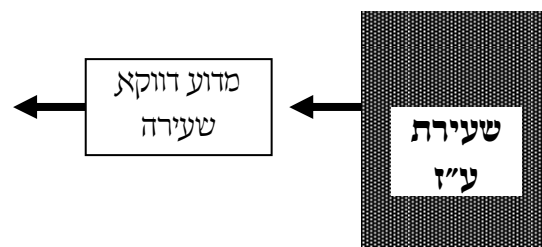

חֲטָאת פְּנִימִית

התורה לא כתבה "ונסלח לו" כמו שכתבה בשאר החטאות, והיינו בגלל שהכה"ג ברוב מעלת מדרגתו אינו נמחל לו בהבאת הקרבן בלבד, וכדי שהחטא יעבור לו הוא נריך להוסיף ולהתחנן.
 רמב"ן - ויקרא 7.ב.
 הכה"ג עומד ומשמש לדוגמא לציבור מחמת גודל דרגתו, ולכן יש לו קלת ממהות מחטאי הרבים בראותם מביא חטאת, וזוהו אין כפרה בקרבן בלבד.
 כלי יקר - ויקרא 7.כ.

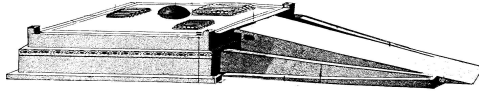
בדרך כלל כשנותן חטאת סתם הוא כבשה, וחטאת פנימית הוא שעיר, אבל כאן היא שעירה, והטעם כי לעבור על ע"ז בשוגג עונו חמור מאוד, ולכן ע"י שיראו כולם את עונו יגדל בושתו ויכופר עונו.
 סוטה - ל"ב ע"ב.

בזריקת הדם ידוע שיש הבדל בין פר ושעיר של יום הכיפורים שהוא בג' מקומות: (1) קודש הקדשים (2) על הפרוכת (3) מזבח הזהב. ובסתם חטאת פנימית יש רק שניים, מכיון שאין נכנסים לקודש הקדשים.

אבל ביומא דף ג"ח ע"ב מבואר שיש עוד הבדל והיינו: שהכהן לא ניגש אל הפרוכת כדי להזות את הדם, אלא כשנכנס אל ההיכל נעמד ליד המזבח, ומשם הזה לביון הפרוכת, ואח"כ הזה על המזבח, ומקור הדברים נלמד ממה שכתוב: ונתן הכהן מן-הדם על-קרנות מזבח קטרת הסמים לפני ה' אשר באהל מועד. וילפינו מזה שבעת הזחות הדם המזבח עומד לפני ה' (קה"ק) ולא שהכהן עצמו עומד לפני המזבח.

הַקְרְבָנוֹת

טְעָמֵי

אֵשׁ מורה על עבירות חמורות אשר העושהו יתחייב להיות שם ונאצל. והטעם: אֵשׁ גזילות וספחה חרופה ונזיר = באין במזיד. אֵשׁ מלרע = מלרע חשיב כמה. אֵשׁ מעילות = בעבור שהוא מקדשי ה'. רמב"ן – ויקרא ה.ט"ו.

אֵשׁ עונו פחותה מחטאת, בעבור שחטאת באה על עוונות שחייבים עליהם כרת (באופן שפחה במזיד) אבל אֵשׁ אינו מחויב כרת במזיד, ולכך ככל שהעבירה פחותה יותר, זכה שיוכל ליתן קרבן מהודר יותר, לכך על אֵשׁ מביאים חיל שהוא קרבן מהודר. רמב"ם – מורה נבוכים ג. מ"ו.

הרמב"ם לשיטתו שאֵשׁ פחות מוולדאי, לכך הוא מבאר שכשהוא מסתפק האם עבר עבירה או לא הוא מביא אֵשׁ, אבל לאחר שנודע לו על העבירה שחטא הוא כריך להביא חטאת, כי צמה שהקריב אֵשׁ לא כיפר עדיין עונו. רמב"ם – מורה נבוכים ג. מ"ו.

העובר עבירה ויודע מעונו, לבו שבור בקרבנו, ולכן תשובתו מועלת, ואינו כריך להביא אֵשׁ ודי לו בחטאתו (לשיטתו שחטאת פחות מאֵשׁ) אבל מי שהוא מסתפק האם חטא או לא כשהוא מתוודה אינו מתוודה בלב שלם, כי אומר לנפשו מי אומר שחטאתי, לכך חייביו להביא קרבן חמור כאֵשׁ כי ע"י יישבר לבו בקרבנו. רמב"ן – ויקרא ה. ט"ז. תלמידי רבינו יונה – ברכות א' ע"ג. דרך האדם להקל לעלמו במקום ספק לומר עדיין אין וולדאי בעבירה, לכך החמירה התורה על הספק יותר מוולדאי כדי שילמד האדם ממנו לא להקל בספיקות. חזקוני – ויקרא ה. כד.

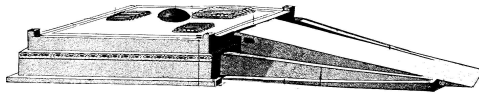
חטאים חמורים

חטאים פחותים מחטאת

ספק קל מוולדאי

ספק חמור מוולדאי

שְׁלָמִים

גם המזבח גם הכהנים וגם הבעלים מקבלים ממנה
מלצ"ס - ויקרא ג.א.

מביא
שלום

שם
הקרבן

בניגוד לעולה ולחטאת המסמלים פרישה מעייני עוה"ז, השלמים
מסמלים את החדרת הקדושה לתוך העוה"ז, ולכן לאחר שחיטת הזבח
הלחם מקודש (בתודה)
משך חכמה - שמות כ.יח.

שלימות
לעולם

טעם
הקרבן

שלמים בא לראות על העדר מידת השלום שבין אדם לחבירו
עמק דבר - שמות יח.ב.

לרצות על
עבירות שבין
אדם לחבירו

קרבן שלמים הוא הקרבן היחידי שבה גם ההכהנים וגם הבעלים
מקבלים מזכר הקרבן, והיינו מפני שתפקיד הקרבן הוא על עבודה
קדושה האכילה.
פרי לדיק - ויקרא אות ח'.

קדושת
הגוף

עבודה ה' של קרבן עולה שענינו פרישת מעוה"ז, מסוגל גם גוי להגיע
לזה, אבל עבודה ה' שהוא החדרת הקדושה בתוך העוה"ז אין הגוי
מסוגל להגיע, ורק ישראל יכול להגיע לזה.
ע"פ דברי ר' לודק בישראל קדושים עמ' 73.

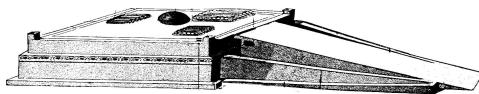
ישראל בלבד
רמב"ם - מעשה
הקרבעות ג. כ.

מי
נותן

שלמים הוא עבודה מתוך שלימות, ואם ח"ו יש איזהו עוון אין מקום
לשלימות, לכך קודם מתקנים את העוון, ואח"כ באים השלמים.
ספורנו - ויקרא ח.ג.

לעולם השלמים
הם לאחר העולה
והחטאת

קדימה

תּוֹדָה

הבדיל ה' שלמי תודה משאר שלמים, להיותם נאכלים יום ולילה, ולא כשלמים הנאכלים שני ימים ולילה אחד, וטעם הדבר: כדי לפרסם את הגם, וזאת כי מי שמביא את התודה ורואה ששלמיו אינם נאכלים אין לו ברירה אלא לחפש עוד ועוד אנשים שישתתפו עמו באכילת התודה, והם ישאלו לו על מה ולמה הביא קרבן זו, ויאמר להם על הניסים והנפלאות שעשה עמו ה', ומחוד כד יברכו גם הם וישבחו וירוממו את ה', ונמצא שם ה' מתעלה ומתרום.

יום ולילה

זמן האכילה

תכלית הגדבה הוא שבא על הגם, כדי לפרסמו ולהדר את כבוד ה', ולכן ריבה עליו הכתוב לחמים הרבה כדי שירבה רעים בסעודה.

40 חלות

כמות החלות

❖ כי מנה הוא לחם עוני ואינו נאכל יפה כמו החמץ.
עמק דבר - שם.

❖ עניין הגם הוא גילוי השגחת ה' באופן הנגלה, ובתוך הטבע, ולכן מצווה להביא חמץ שענינו מורה על התערבות האדם בפעולת הלחם (במה שמחמצו) ולומר שגם זו רק ע"י השגחה פרטית.

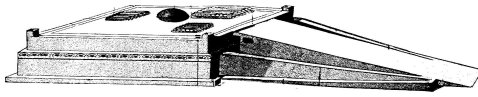
שפת אמת - לו, תר"ן.

❖ לאחר הגם שעשה עמו ה' רריך שיזבח את היצר הרע שלו לה', והחמץ מורה על היצר הרע.

מהר"ל - דרוש נאה.

חמץ

סוג החלות

מְנַחֵת נְדָבָה

